

Rīkojums par dzīvnieku labturības brīvprātīgā marķējuma shēmu¹⁾

Saskaņā ar Pārtikas likuma 17. panta 1. punktu, 20. panta 1. punktu, 21. panta 1. punktu, 22., 23. pantu, 37. panta 1. punktu, 50., 51. pantu un 60. panta 3. punktu, sal. ar 2023. gada 5. jūlija Konsolidēto likumu Nr. 1033, un ar atļauju saskaņā ar 2020. gada 30. novembra Rīkojuma Nr. 1721 par Dānijas Veterinārās un pārtikas pārvaldes pienākumiem un pilnvarām 7. panta 3. punktu tiek izdots šāds rīkojums.

1. nodaļa

Darbības joma un definīcijas

1. pants. Rīkojums nosaka dzīvnieku labturības, piena un piena produktu, svaigas un maltas gaļas, kā arī 1.–3. pielikumā norādīto dzīvnieku sugu gaļas izstrādājumu un gaļas produktu ražošanas un marķēšanas noteikumus, kurus tirgo saskaņā ar dzīvnieku labturības marķējuma shēmu (dzīvnieku labturības marķējumu), un nosaka kontroles noteikumus uzņēmumos, tostarp ganāmpulkos, kas reģistrēti uz dzīvnieku labturības marķējuma.

2. pants. Šajā rīkojumā piemēro turpmāk uzskaitītās definīcijas.

- 1) Saimes blīvums: cāļu kopējais dzīvsvars, kas vienlaikus atrodas mājā uz vienu m² izmantojamās zonas.
- 2) Ganāmpulks: dzīvnieki uzņēmumā, kas ir vienas sugas, tiek izmantoti vienam un tam pašam mērķim un kuriem ir viens un tas pats operators.
- 3) CHR: Central Husbandry Register
- 4) Pašuzraudzība: sistēma, ko izmanto par ganāmpulku vai uzņēmumu atbildīgā persona, lai pastāvīgi nodrošinātu atbilstību prasībām attiecībā uz dzīvnieku labturību un, attiecīgā gadījumā, nošķiršanu un izsekojamību.
- 5) Pašuzraudzības programma: rakstisks apraksts par ganāmpulka vai uzņēmuma pašuzraudzību un to, kā tiek dokumentēta pašuzraudzības veikšana.
- 6) Ganāmpulks: cāļu grupa, kas ievietota mājā un tur atrodas kopā.
- 7) Izmantojamā platība: cāļiem pieejama teritorija jebkurā laikā.
- 8) Brīvās turēšanas apstākļos audzētas olas: vistu olas, kas ražotas saskaņā ar prasībām brīvās turēšanas olām saskaņā ar olu tirdzniecības standartiem, sk. Komisijas 2023. gada 17. augusta Deleģēto regulu (ES) 2023/2465, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 attiecībā uz olu tirdzniecības standartiem un atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 589/2008 un Komisijas 2023. gada 17. augusta Īstenošanas regulu (ES) 2023/2466, ar ko nosaka noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 piemērošanai attiecībā uz olu tirdzniecības standartiem.
- 9) Mājas: ir telpas vai ēkas, kurās audzē broilerus.
- 10) Teļš: viens liellops līdz sešu mēnešu vecumam.
- 11) Cāļi: Gallus gallus sugas dzīvnieki, sākot no izšķilšanās līdz dzimumbriedumam.
- 12) Lēni augošs celms: broileri, kuru abi vecāki ir lēni augošs celms ar vidējo dienas guvumu (ADG), sk. audzēšanas uzņēmumu celma specifiskācijas), kas ir vismaz par 25 % mazāks nekā Ross 308 celma ADG. Ja vidējais dienas guvums ir norādīts kā diapazons, aprēķiniem izmanto vidējo.
- 13) Kāju spilventiņu bojājumu uzraudzības programma: kāju spilventiņu bojājumu uzraudzība saskaņā ar Rīkojumu par minimālajām dzīvnieku labturības prasībām broileru turēšanai un inkubējamo olu ražošanai broileru audzēšanai un broileru turēšanas apmācību.
- 14) Primārais ražotājs: persona, kas atbild par dzīvnieku ganāmpulku saskaņā ar dzīvnieku labturības marķējumu.

- 15) Kopējā mirstība: to cāļu skaits, kuri ir nomiruši laika periodā no dienas, kad tikuši ievietoti mītnē, līdz dienai, kad tikuši izņemti no mītnes, lai tiktu pārdoti vai nokauti, tostarp tie, kuri ir nogalināti slimības dēļ vai citu iemeslu dēļ, dalot ar to cāļu kopējo skaitu, kuri tika ievietoti mītnē, reizinot ar 100.
- 16) Broileri: cāļi, kurus audzē gaļas ieguvei.
- 17) Kautuve: kautuve vai kaušanas vieta.
- 18) Kaujamas cūkas: cūkas, kas sver vairāk nekā 30 kg un ir nobarotas kaušanai.
- 19) Mazas šķirnes: liellopu šķirnes un krustojumi, kuru vidējais svars, kad tie ir pilnībā audzēti, ir mazāks par 550 kg.
- 20) Lielas šķirnes: liellopu šķirnes un krustojumi, kuru vidējais svars, kad tos pilnībā izaudzē, ir 550 kg vai lielāks.
- 21) Jauns dzīvnieks:
  - a) sievišķā dzimuma dzīvnieks, kas ir vismaz sešus mēnešus vecs un kurš vēl nav atnesies (tele);
  - b) vismaz sešus mēnešus vecs bullis laikā, kad dzīvnieks tiek nobarots kaušanas vai vaislas nolūkos.
- 22) Bioloģisks: ražošanas metode saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Regulu (ES) 2018/848 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007.
- 23) Zīdītājtele: govīs, ko izmanto no mātes atdalītiem teļiem laktācijas periodā.

2. nodaļa

Prasības ganāmpulkiem, tostarp inkubatoriem

Reģistrācija dzīvnieku labturības marķējumam, tostarp īpašumtiesību maiņas gadījumā

3. pants. Reģistrāciju dzīvnieku labturības marķējumam var iesniegt fiziska vai juridiska persona, un to nosūta Dānijas Veterinārajai un pārtikas pārvaldei, apmeklējot www.virk.dk. Pārbauda ganāmpulkus, kas nav sertificēti kā bioloģiski, sk. 10. pantu.

(2) Ja ganāmpulks maina īpašnieku, jaunais īpašnieks iesniedz jaunu reģistrāciju (sk. 1. punktu), ja ganāmpulka dzīvniekiem un produktiem arī turpmāk tiks piešķirta dzīvnieku labturības zīme. Ganāmpulkiem, kas nav sertificēti kā bioloģiski audzēti, veic revīziju (sk. 10. pantu), ko īsteno divu mēnešu laikā pēc īpašnieka maiņas.

(3) Ganāmpulkiem, kas ir reģistrēti uz dzīvnieku labturības marķējuma un vairs nav sertificēti kā bioloģiski, 2 mēnešu laikā pēc bioloģiskās sertifikācijas beigām jāveic revīzija (sk. 10. pantu), ja dzīvniekus un ganāmpulka produktus arī turpmāk marķē ar dzīvnieku labturības marķējumu.

(4) Ganāmpulkiem, kas ir izslēgti no dzīvnieku labturības marķējuma (sk. 24. panta 1. punktu), nedrīkst iesniegt jaunu reģistrāciju dzīvnieku labturības marķējumam (sk. 1. punktu) ne agrāk kā sešus mēnešus pēc izslēgšanas dienas. Pārbauda ganāmpulkus, kas nav sertificēti kā bioloģiski, sk. 10. pantu.

4. pants. Pieteikumā jāiekļauj šāda informācija:

- 1) Ganāmpulka CHR numurs, ganāmpulka numurs, jebkurš bioloģiskās ražošanas sertifikāta numurs un ganāmpulka īpašnieka kontaktinformācija.
- 2) Kādā līmenī, sk. 1.–3. pielikumu, ganāmpulku reģistrē CHR un vai viss ganāmpulks (sk. 5. iedaļu) ir jāreģistrē dzīvnieku labturības marķējumā.
- 3) Cūku ganāmpulkiem, neatkarīgi no tā, vai tie ir jauni sivēni, sivēni vai kaujamās cūkas, un liellopu ganāmpulkiem neatkarīgi no tā, vai ražo gaļu vai pienu.

5. pants. Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde pēc pieteikuma saņemšanas var atļaut ganāmpulkam vienlaikus saturēt vienas sugas dzīvniekus, kuri ir un netiek audzēti ar dzīvnieku labturības marķējumu, ja dzīvnieki tiek turēti vienībās, kas ir nošķirtas viena no otras, un segregācija ir aprakstīta pašuzraudzības programmā. Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde atļaujā nosaka nosacījumus.

(2) Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde var arī atļaut vienā un tajā pašā ganāmpulkā turēt dzīvniekus ar dažādiem dzīvnieku labturības marķējuma līmeņiem. Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde atļaujā nosaka nosacījumus.

Ražošanas līmeņu noteikšana saskaņā ar CHR noteikto dzīvnieku labturības marķējumu

6. pants. Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde piešķir ganāmpulkam attiecīgo dzīvnieku labturības marķējuma līmeni CHR, ja administrācija ir konstatējusi, ka ražošana ir organizēta un veikta saskaņā ar šā rīkojuma noteikumiem.

Inkubatoru pašuzraudzība un pašuzraudzības programma

7. pants. Inkubatoriem, kas tiek piegādāti primārajiem ražotājiem ar dzīvnieku labturības marķējumu, ir jānodrošina lēnu augošu celmu olu un cāļu segregācija un izsekojamība no citiem celmiem. Šo nošķiršanu un izsekojamību iekļauj pašuzraudzības programmā. Pašuzraudzības ietvaros jebkādas novirzes un ar tām saistītos korektīvos pasākumus dokumentē rakstiski.

(2) Inkubators glabā pašuzraudzības, tostarp nošķiršanas un izsekojamības, dokumentāciju vienu gadu, un minētā dokumentācija ir vienmēr pieejama Dānijas Veterinārajam un pārtikas dienestam.

Primāro ražotāju pašuzraudzība un pašuzraudzības programma

8. pants. Primārajiem ražotājiem papildus spēkā esošajos tiesību aktos noteiktajām dzīvnieku labturības prasībām jāizpilda papildu prasības attiecīgajam līmenim

- 1) cūkām 1. pielikumā;
- 2) broileriem 2. pielikumā un
- 3) liellopiem 3. un 4. pielikumā.

(2) Ja primārais ražotājs apgriez cūku astes vai tur cūkas ar apgrieztām astēm, primārais ražotājs par to iepriekš un rakstiski paziņo Dānijas Veterinārajai un pārtikas pārvaldei un norāda, cik ilgi primārais ražotājs plāno to turpināt.

9. pants. Primārie ražotāji, kas vēlas, lai ganāmpulks būtu ar dzīvnieku labturības marķējumu, papildus 8. iedaļas prasību izpildei izveido pašuzraudzības programmu un veic pašuzraudzību. Veicot pašuzraudzību, visas novirzes saistībā ar dzīvnieku labturības marķējumu un ar tām saistītajiem korektīvajiem pasākumiem dokumentē rakstiski. Ja ganāmpulks ietver audzētos dzīvniekus, kas nav norādīti dzīvnieku labturības marķējumā, sk. 5. panta 1. punktu, vai ietver dzīvniekus dažādos dzīvnieku labturības marķējuma līmeņos, sk. 5. panta 2. punktu, to norāda pašuzraudzībā.

(2) Primārajam ražotājam ir pienākums ar dzīvnieku labturības marķējumu reģistrēt visus dzīvniekus, kas visu mūžu ir nodzīvojuši ar dzīvnieku labturības marķējumu, neskarot 13. pantu 1. un 2. punktu un 14. pantu.

3. nodaļa

Ganāmpulku sertifikācija, revīzija un kontrole

Konvencionālo ganāmpulku sertificēšana un revīzija

10. pants. Primārais ražotājs var sākt piegādi ar dzīvnieku labturības marķējumu tikai tad, kad akreditēta sertifikācijas iestāde ir apliecinājusi, ka ganāmpulks atbilst attiecīgajām 8. panta 1. punktā vai 9. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, lai ražotu ar dzīvnieku labturības marķējumu, un minētā sertifikācija ir reģistrēta CHR.

(2) Pēc tam, kad akreditēta sertifikācijas iestāde ir sertificējusi ganāmpulku, sk. 1. punktu, sertifikācijas iestāde par to ziņo Dānijas Veterinārajai un pārtikas pārvaldei, norādot ganāmpulka īpašnieka vārdu, uzvārdu un adresi, ganāmpulka CHR numuru, kā arī līmeni, kurā ganāmpulks ir sertificēts, sk. 6. pantu.

(3) Primārā ražotāja revīzija jāveic vienu reizi gadā.

(4) Paškontroles dokumentāciju, tostarp segregāciju un izsekojamību, sertifikāciju un revīziju, primārais ražotājs glabā gadu, un dokumentācija vienmēr ir pieejama Dānijas Veterinārijas un pārtikas administrācijai.

(5) Revīzijas un sertifikācijas maksu sedz primārie ražotāji.

Prasības attiecībā uz pārbaudes iestādi

11. pants. Sertifikāciju un revīziju atbilstoši 10. panta 1. un 3. punktam veic akreditēta sertifikācijas iestāde. Akreditēto sertifikācijas iestādi akreditē akreditācijas iestāde, kas parakstījusi EA (Eiropas sadarbība akreditācijas jomā) daudzpusējo nolīgumu par savstarpēju atzīšanu.

(2) Lai veiktu sertifikāciju un revīziju, ir arī nosacījums, ka akreditēta sertifikācijas iestāde veic vismaz 20 % no dzīvnieku labturības marķējuma revīzijām, par kurām iepriekš nav paziņots.

(3) Pirmo reizi, kad sertifikācijas iestāde ziņo par ganāmpulka/pulka sertifikāciju (sk. 10. iedaļas 2. punktu), sertifikācijas iestāde iesniedz arī dokumentus, kas apliecina, ka tā ir akreditēta saskaņā ar 1. punktu, un apņemas veikt nepieteiktas revīzijas, sk. 2. punktu.

(4) Ja sertifikācijas iestāde konstatē apstākļus, kas liecina, ka pārkāptas dzīvnieku labturības marķējuma shēmas prasības, sertifikācijas iestāde bez nepamatotas kavēšanās informē par to Dānijas Veterināro un pārtikas dienestu, ja vien tas nav maznozīmīgs pārkāpums, kuru attiecīgais primārais ražotājs nekavējoties novērš.

Tādu ganāmpulku kontrole, kas sertificēti kā bioloģiski

12. pants. Lauksaimniecības ganāmpulkiem, kas sertificēti kā bioloģiski un kas reģistrēti dzīvnieku labturības marķējumam, nav nepieciešams veikt revīziju un sertificēšanu saskaņā ar 10. pantu, jo Dānijas Lauksaimniecības aģentūra veic to bioloģisko kontroli.

(2) Bioloģiski audzētu cūku ganāmpulkus un broileru saimes, kas sertificētas kā bioloģiskas, uzskata par atbilstošām prasībām, kuras piemēro ražošanai dzīvnieku labturības marķējuma shēmas 3. līmenī.

(3) Uzskatāms, ka sertificētu bioloģisko produktu ražotāji ir izpildījuši prasības, kuras piemēro dzīvnieku labturības marķējuma shēmas ietvaros, tikai tad, ja ganāmpulks ir sertificēts kā bioloģiski audzēts.

4. nodaļa

Piegādes laiks ar dzīvnieku labturības marķējumu liellopu ganāmpulkiem

Tradicionāli audzētu liellopu ganāmpulki

13. pants. Tradicionālos liellopu ganāmpulkus var sākt piegādāt attiecīgi ražotājiem, kautuvēm vai pienotavām, ja ir izpildīti visi ar ganāmpulku saistītie kritēriji:

1) tas ir reģistrēts CHR, līdz kuram ganāmpulks drīkst piegādāt ganāmpulka labturības marķējuma līmeni, sk. 6. iedaļu;

2) ganāmpulks atbilst 8. panta 1. punktā un 3. un 4. pielikumā minētajām prasībām un nosacījumiem;

3) ganāmpulkam:

a) pēdējo gadu laikā un arī turpmāk tiek piemērota uzraudzības sistēma, kuras saturs ir vismaz līdzvērtīgs atbilstīgajam dzīvnieku labturības marķējuma shēmas līmenim, kuram paredzēts reģistrēt attiecīgo ganāmpulku, un ko kontrolē akreditēta sertifikācijas iestāde, kas atbilst 11. panta 1. punkta

2. apakšpunktam, vai

b) veic revīziju, sk. 10. pantu, un piegādājamais dzīvnieks ir nodzīvojis mūžu vai vismaz vienu gadu saskaņā ar dzīvnieku labturības marķēšanu, neskarot 2. punktu.

(2) Tradicionālie liellopu ganāmpulki, kas ražo pienu un uz kuriem neattiecas uzraudzības sistēma, sk. 1. punkta 3) apakšpunkta a) apakšpunktu, var sākt piegādi pienotavai, kad ir izpildīts 1. punkta 1) un 2) apakšpunkts un ganāmpulks ir pārbaudīts, sk. 10. pantu, un ja dzīvnieki, no kuriem tiek piegādāts piens, ir dzīvojuši, izpildot dzīvnieku labturības marķējumu vismaz 3 mēnešus pirms piena piegādes.

Liellopu ganāmpulki, kas sertificēti kā bioloģiski

14. pants. Liellopu ganāmpulkus, kas sertificēti kā bioloģiski un kas atbilst 8. iedaļas 1. punktā un 9. iedaļā noteiktajām prasībām un nosacījumiem, pēc dzīvnieku labturības marķējuma līmeņa reģistrācijas CHR (sk. 6 iedaļu) var tikt piegādāti primārajam ražotājam, kautuvei vai piena pārstrādes uzņēmumam, sk. 2. punktu.

(2) Ja dzīvnieks atbilst bioloģiskās ražošanas noteikumiem, to var pārdot primārajam ražotājam, kautuvei vai piena pārstrādes uzņēmumam ar dzīvnieku labturības marķējumu.

5. nodaļa

Prasības kautuvēm un to kontrole

15. pants. Kautuvēm, kas plāno nokaut dzīvniekus vai pārdot gaļu ar dzīvnieku labturības marķējumu, iepriekš jāziņo par šo darbību reģistrācijai Dānijas Veterinārajā un pārtikas pārvaldē, sk. 16. iedaļas 1. punktu Rīkojumā par pārtikas uzņēmumu atļaušanu un reģistrāciju utt.

(2) Kautuvēs, kas reģistrētas, lai nokautu dzīvniekus vai tirgotu gaļu ar dzīvnieku labturības marķējumu, to pašuzraudzības ietvaros ir rakstiskas procedūras, kas nodrošina, ka tiek ievēroti visi turpmāk minētie kritēriji:

1) pastāv dzīvnieku un gaļas segregācija un izsekojamība, uz ko attiecīgi attiecas dzīvnieku labturības marķējums;

2) tiek ievērots pārvadāšanas laiks līdz cūku un liellopu nokaušanai, kas nepārsniedz astoņas stundas, un broileriem, kas nepārsniedz sešas stundas;

3) cūku kautuvju gadījumā tās tirgo tikai gaļu ar dzīvnieku labturības marķējumu, kas iegūta no cūkām, kurām nav astes, un no cūkām bez astes kodumiem;

4) mājputnu kautuvju gadījumā — tās laiž tirgū tikai gaļu ar dzīvnieku labturības marķējumu:

a) no ganāmpulkiem, kas atbilst mirstības prasībām ganāmpulkā;

b) no lēni augošiem broileriem;

c) no broileriem, ja ir ievērots ganāmpulka blīvums; un

d) no broileriem, kuru pēdas spilventiņu bojājumu monitoringa programmas punktu skaits ir robežās.

(3) Kautuves glabā pašuzraudzības, tostarp nošķiršanas un izsekojamības, dokumentāciju vienu gadu, un minētā dokumentācija ir vienmēr pieejama Dānijas Veterinārajam un pārtikas dienestam.

(4) Ja kautuvei kļūst zināmi apstākļi, kas liecina par neatbilstību dzīvnieku labturības marķējuma noteikumiem, kautuve bez nepamatotas kavēšanās informē par to Dānijas Veterināro un pārtikas dienestu.

16. pants. Uzraugot kautuvju atbilstību dzīvnieku labturības marķējuma nosacījumiem, piemēro noteikumus par no finansētām kontrolēm, sk. rīkojumu par pārtikas, barības un dzīvu dzīvnieku kontroles maksājumiem u. c.

6. nodaļa

Prasības attiecībā uz citiem uzņēmumiem, tostarp pienotavām, un to kontrole

17. pants. Vairumtirgotājiem, uz kuriem neattiecas 5. nodaļa, un mazumtirgotājiem, kas plāno sadalīt vai sasmalcināt svaigu gaļu, ražot gaļas izstrādājumus vai gaļas produktus, pienotavām, kas plāno ražot piena produktus vai iepakot šāda veida produktus, un kas vēlas marķēt produktus, uz kuriem attiecas dzīvnieku labturības marķējums, iepriekš jāziņo par šo darbību Dānijas Veterinārijas un pārtikas pārvaldei, sk. rīkojuma par pārtikas uzņēmumu atļaušanu un reģistrāciju 16. panta 2. punktu utt.

(2) Pašuzraudzības ietvaros uzņēmumiem ir rakstiskas procedūras, kas nodrošina nošķiršanu no produktiem, kuri nav iekļauti dzīvnieku labturības marķējumā, un izsekojamību svaigai gaļai, sasmalcinātai gaļai, gaļas izstrādājumiem vai gaļas produktiem vai piena produktiem, uz kuriem attiecas dzīvnieku labturības marķējums.

(3) Uzņēmumi dokumentāciju par nošķiršanu un izsekojamību glabā vienu gadu.

(4) Ja uzņēmumam kļūst zināmi nosacījumi, kas liecina par neatbilstību dzīvnieku labturības marķējuma noteikumiem, uzņēmums par to bez liekas kavēšanās informē Dānijas Veterināro un pārtikas pārvaldi.

18. pants. To uzņēmumu uzraudzībai, uz kuriem attiecas 17. panta 1. punkts, lai nodrošinātu atbilstību dzīvnieku labturības marķējuma nosacījumiem, piemēro noteikumus par no maksām finansētām kontrolēm, sk. rīkojumu par maksājumiem par pārtikas, barības un dzīvu dzīvnieku kontroli u. c.

7. nodaļa

Prasības attiecībā uz dzīvniekiem un produktiem no citām valstīm

19. pants. Pirms jebkuru inkubējamu olu, dzīvu dzīvnieku, svaigas gaļas, sasmalcinātas gaļas vai gaļas izstrādājumu vai piena produktu, gaļas produktu, kas satur gaļu no citām valstīm vai piena produktiem, kas satur pienu no citām valstīm, laišanas tirgū ar dzīvnieku labturības marķējumu, Dānijas Veterinārajam un pārtikas pārvaldei ir jāapstiprina dzīvnieku vai produktu tirdzniecība ar dzīvnieku labturības marķējumu.

(2) Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde apstiprina, ka dzīvniekus vai produktus tirgo ar dzīvnieku labturības marķējumu, ja par ieviešanu Dānijā atbildīgais uzņēmums attiecīgā gadījumā ir dokumentējis, ka: primārais ražotājs atbilst prasībām, kas ir vismaz salīdzināmas ar 7. iedaļā vai 8. un 9. iedaļā noteiktajām prasībām;

1) sertificēti bioloģiskās produkcijas primārie ražotāji atbilst prasībām, kas ir vismaz līdzvērtīgas 12. pantā minētajām prasībām;

2) kautuves atbilst prasībām, kas ir vismaz līdzvērtīgas 15. panta 2. vai 3. punktā minētajām prasībām, vai ka pienotavas atbilst prasībām, kas ir vismaz līdzvērtīgas 17. panta 2. punktā minētajām prasībām, un

4) izcelsmes valstī attiecībā uz primārajiem ražotājiem vai inkubatoriem, kautuvēm, pienotavām un citiem iesaistītajiem uzņēmumiem ir tādi kontroles pasākumi, kuri darbības jomas, ticamības un neatkarības ziņā ir līdzvērtīgi 10., 12., 15. vai 17. panta prasībām.

(3) Ja 2. punkta 4) apakšpunktā minētās pārbaudes veic izcelsmes valsts iestādes, tad ir ievēroti nosacījumi, kas paredzēti noteikumos par pabeigtām kontrolēm.

20. pants. Uzņēmumus, tostarp kautuves un pienotavas, kas plāno importēt dzīvniekus un produktus saskaņā ar 19. pantu, pastāvīgi reģistrē Dānijas Veterinārajam un pārtikas pārvaldē saskaņā ar 15. vai 17.

pantu un kā daļu no pašuzraudzības nodrošina nepārtrauktu atbilstību nosacījumiem, sk. 19. panta 2. punktu.

(2) Ja uzņēmumi, tostarp kautuves un pienotavas, ir informēti par nosacījumiem, kas liecina, ka nav izpildīti apstiprināšanas nosacījumi saskaņā ar 19. iedaļu, minētais uzņēmums bez liekas kavēšanās par to informē Dānijas Veterināro un pārtikas administrāciju.

8. nodaļa

Marķēšana un tirdzniecība

21. pants. Ganāmpulki, tostarp inkubatori, kas reģistrēti dzīvnieku labturības marķējumam, un uzņēmumi, tostarp kautuves un pienotavas, kas reģistrēti kā lietotāji, lai izmantotu dzīvnieku labturības marķējumu, marķējumā un tirdzniecībā var izmantot attiecīgo logotipu individuālajam līmenim, sk. 5. pielikumu. Atbilstošo logotipu un saistītos nosaukumus un norādes drīkst izmantot tikai saskaņā ar Dānijas Veterinārā un pārtikas dienesta izvirzītajiem noteikumiem un nosacījumiem, sk. 22. pantu.

(2) Svaigu gaļu, sasmalcinātu gaļu, gaļas izstrādājumus, gaļas produktus un piena produktus var marķēt ar logotipu, kas attiecas uz konkrēto līmeni, ja viss dzīvnieku saturs produktā atbilst šā līmeņa prasībām, tādējādi, ja ir iekļauti piena produkti vai gaļa no dažādiem dzīvnieku labturības marķējuma līmeņiem, sk. 1.-3. pielikumu, to var marķēt tikai ar attiecīgo zemāko dzīvnieku labturības marķējuma līmeni.

(3) Svaigu gaļu, sasmalcinātu gaļu, pārstrādātu gaļu, gaļas produktus un piena produktus drīkst marķēt ar katram līmenim atbilstošo logotipu, ja visas produkta dzīvnieku izcelsmes sastāvdaļas atbilst attiecīgā līmeņa prasībām.

Tomēr var izmantot citas izcelsmes apvalkus, želatīnu un kolagēnu, kā arī zivis un brīvās turēšanas apstākļos dētas olas.

(4) Papildus 2. punktā minētajiem gadījumiem svaigu gaļu, sasmalcinātu gaļu, pārstrādātu gaļu, gaļas produktus, gatavus ēdienus u. c. un piena produktus var marķēt ar atbilstošo logotipu, ja gaļas vai piena produkta, kuram ir dzīvnieku labturības marķējums, sastāva svars ir vismaz 75 % no gatavā produkta kopējā satura, kas ir dzīvnieku izcelsmes, un ja pārējās dzīvnieku izcelsmes sastāvdaļas atbilst bioloģiskās ražošanas prasībām. Tomēr var izmantot nebioloģiski ražotus citas izcelsmes apvalkus, želatīnu un kolagēnu, kā arī zivis vai brīvās turēšanas apstākļos dētas olas.

22. pants. Noteikumi un nosacījumi attiecībā uz logotipa ar saistītajiem nosaukumiem un norādēm izmantošanu būs pieejami Dānijas Veterinārā un pārtikas dienesta tīmekļa vietnē. Šis materiāls var arī tikt nosūtīts pēc rakstiska pieprasījuma saņemšanas Dānijas Veterinārajā un pārtikas dienestā. Dzīvnieku labturības marķējuma grafiskais noformējums, kuru drīkst izmantot, ir norādīts 5. pielikumā kopā ar saistīto izstrādes rokasgrāmatu, kas atrodama Dānijas Veterinārā un pārtikas dienesta mājaslapā.

(2) Dzīvnieku labturības marķējumu un saistītos nosaukumus un norādes uz produktiem u. c. nedrīkst izmantot uz produktiem utt., kas neatbilst šā rīkojuma prasībām.

(3) Logotipus, simbolus, citus marķējumus, nosaukumus un norādes, kuras var sajaukt ar 1. punktā minētajiem logotipiem un saistītajiem nosaukumiem un norādēm, nedrīkst izmantot veidā, kas var maldināt patērētājus vai citus uzņēmumus.

(4) Dzīvnieku labturības marķējumu drīkst izmantot arī saistībā ar informāciju un apmācību par dzīvnieku labturību.

9. nodaļa

Dalības pārtraukšana un izslēgšana no dzīvnieku labturības marķējuma

23. pants. Primārie ražotāji un uzņēmumi, tostarp kautuves un pienotavas, kas vairs nevēlas reģistrēties dzīvnieku labturības marķējumam, par to rakstiski paziņo Dānijas Veterinārijas un pārtikas pārvaldei.

(2) Ražotāji un uzņēmumi, tostarp lopkautuves un pienotavas arī norāda datumu, no kura tie pārtrauc ražošanu vai piegādi dzīvnieku labturības marķējuma shēmas ietvaros, un pašuzraudzības programmā apraksta, kā pārejas periodā tiks nodrošināta tādu dzīvnieku nošķiršana no citiem dzīvniekiem, uz kuriem attiecas dzīvnieku labturības marķējums.

(3) Primārais ražotājs informē saņēmējus par datumu, no kura primārais ražotājs pārtrauc ražošanu vai piegādi dzīvnieku labturības marķējuma shēmas ietvaros.

24. pants. Dānijas Veterinārais un pārtikas dienests var izslēgt primāros ražotājus no ražošanas dzīvnieku labturības marķējuma shēmas ietvaros, ja:

- 1) tie neatbilst attiecīgā ražotāja attiecīgajām prasībām vai nosacījumiem, sk. 3. panta 2. un 3. punktu, 5., 7.-10., 12., 13. vai 14. pantu;
- 2) tie marķē vai tirgo, pārkāpjot 21. pantu;
- 3) vērtējums kājas spilventiņu bojājumu uzraudzības programmā saimei ir 81 vai vairāk vai ja trīs saimēs pēc kārtas no vienas mītnes — 41–80 katrā saimē; vai
- 4) ja tie ir reģistrēti ar dzīvnieku labturības etiķeti kā ganāmpulks, kas sertificēts kā bioloģiskais, sal. ar 12. panta 1. punktu, un ganāmpulks vairs nav sertificēts kā bioloģiskais.

(2) Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde var izslēgt uzņēmumu, tostarp kautuves un pienotavas, no dzīvnieku labturības marķējuma, ja uzņēmumi neatbilst 15., 17. vai 20. pantam, vai marķējumu vai tirgu, kas pārkāpj 21. pantu.

(3) Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde var atsaukt apstiprinājumu, kas piešķirts saskaņā ar 19. iedaļu ar dzīvnieku labturības marķējumu, ja nav izpildīti apstiprināšanas nosacījumi (sk. 19. panta 2. punktu).

10. nodaļa

Papildu kontroles

25. pants. Ja Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde veic kontroles, reaģējot uz ziņojumu saskaņā ar 24. panta 1. punkta 3) apakšpunktu par 11. panta 4. punkta, 15. panta 4. punkta, 17. panta 4. punkta vai 20. panta 2. punkta prasību vai nosacījumu iespējamu pārkāpumu, un pārkāpums ir apstiprināts, par pārkāpumu atbildīgais primārais ražotājs vai uzņēmums maksā par kontroli saskaņā ar tajā laikā spēkā esošajiem noteikumiem par samaksu par papildu kontrolēm, kas noteiktas rīkojumā par pārtikas, barības un dzīvnieku dzīvnieku kontroli u. c.

11. nodaļa

Noteikumi par sodiem

26. pants. Sodi, tiem, kas pārkāpj 22. panta 2. vai 3. punktu, piemēro naudas sodu.

(2) Entītijas utt. Struktūras (juridiskas personas) var saukt pie kriminālatbildības saskaņā ar Kriminālkodeksa (Straffeloven) 5. nodaļas noteikumiem.

12. nodaļa

Stāšanās spēkā un pārejas noteikumi

27. pants. Šis rīkojums stājas spēkā 2024. gada 1. jūlijā.

(2) 3. pielikuma 5. līdz 9. punkta noteikumus par mirstības robežvērtībām ganāmpulkā nepiemēro līdz 2028. gada 1. janvārim.

2024/0086/DK

(3) Atceļ 2019. gada 4. decembra Rīkojumu Nr. 1441 par brīvprātīgo dzīvnieku labturības marķējuma shēmu.

Dānijas Veterinārā un pārtikas pārvalde, 2024. gada 28. maijs

Nikolaj Veje

/ Anne Marie Wegersleff Hansen

Dzīvnieku labturības marķējuma prasības cūku ganāmpulkiem

Pamatprasības cūku ganāmpulkiem, uz kuriem attiecas 1. līmenis

Sakņu un bagātināšanas materiāla piešķiršana

1) Visām cūkām kā rakņāšanas un vides daudzveidīgošanas materiālu nodrošina salmus. Salmus nodrošina katru dienu, un tie ir pastāvīgi pieejami pietiekamā daudzumā.

Astes amputēšana un astes nokošana

2) Jaunu sivēnu astes amputēšana nav atļauta.

3) Astes nokošanas gadījumā, astes amputēšanu var veikt atsevišķām cūkām, ja tas tiek uzskatīts par vajadzīgu veterināru iemeslu dēļ.

4) Neatkarīgi no 3. panta vai 8. panta 2. punkta, cūkas, kuru astes ir amputētas vai sakostas, nedrīkst nogādāt kaušanai ar dzīvnieku labturības marķējumu. Pirms cūku ar amputētām astēm nogādāšanas nokaušanai ganāmpulka īpašnieks par to informē kautuvi.

Sivēnmātes un jauncūkas

5) Sivēnmātes tur nepiesietas grupās no atšķiršanas un līdz vismaz septiņas dienas pirms paredzamās atnešanās. Tas pats attiecas uz jauncūkām attiecībā uz novietošanu novietnē vai novietnes nodalījumā saistībā ar apsēklošanu.

6) Neatkarīgi no 5. punkta, atsevišķas cūkas, kuras ir agresīvas, kurām uzbrukušas citas cūkas, vai kuras ir slimas vai ievainotas, var izmitināt atsevišķos aizgaldos vai atkopšanās aizgaldos. Šajos gadījumos tiek piemēroti Rīkojuma noteikumi par minimālajām labturības prasībām cūku turēšanai.

7) Sivēnmātes un jauncūkas tur nepiesietas atnešanās mājā.

8) Attiecībā uz 1. līmeni un neatkarīgi no 7. punktā minētajiem noteikumiem sivēnmātes vai jauncūkas pārvietošanās brīvību var ierobežot, izmantojot atnešanās nožogojumu, periodā no atnešanās līdz ne vairāk kā četrām dienām pēc atnešanās, ja sivēnmātes vai jauncūkas uzvedība uzskatāma par potenciāli bīstamu jauniem sivēniem.

9) Sivēnmātēm un jauncūkām vismaz piecas dienas pirms paredzamās atnešanās pietiekamā daudzumā nodrošina migas materiālu — salmus.

Telpas prasības sivēniem un kaujamām cūkām

10) Sivēniem un kaujamām cūkām piešķir lielāku brīvi pieejamu platību, nekā noteikts Rīkojuma par minimālajām dzīvnieku labturības prasībām cūku turēšanai 34. pantā. Izmērs ir atkarīgs no atsevišķā ganāmpulka konkrētās ražošanas organizācijas, tostarp prasības, kas aizliedz astes amputēšanu.

Transportēšana uz kaušanas vietu

11) Pārvadāšanas laiks līdz nokaušanai nedrīkst pārsniegt astoņas stundas.

Papildprasības cūku ganāmpulkiem, uz kuriem attiecas 2. līmenis

Sakņu un bagātināšanas materiāla piešķiršana

1) Uz grīdas kā rakņāšanas un vides daudzveidīgošanas materiālu nodrošina salmus. Salmus nodrošina katru dienu, un tie ir pastāvīgi pieejami pietiekamā daudzumā.

Sivēnmātes un jauncūkas

2) Neatkarīgi no 7. punkta noteikuma sivēnmātes vai jauncūkas pārvietošanās brīvību periodā no atnešanās līdz ne vairāk kā divām dienām pēc atnešanās var ierobežot, izmantojot atnešanās nožogojumu, ja sivēnmātes vai jauncūkas uzvedība uzskatāma par potenciāli bīstamu jauniem sivēniem.

Atšķiršana

3) Jaunus sivēnus nedrīkst atšķirt, pirms tie sasnieguši 28 dienu vecumu, ja vien tas nelabvēlīgi neietekmē sivēnmātes vai jauno sivēnu veselību vai labturību.

Telpas prasības sivēniem un kaujamām cūkām

4) Sivēniem un kaujamām cūkām piešķir brīvi pieejamu platību, kas ir vismaz par 30 % lielāka nekā standarta ražošanā, sk. 1. tabulu.

1. tabula.

Vidējais cūkas svars	Brīvi pieejama aizgalda platība m ² uz dzīvnieku (vismaz)
No atšķiršanas līdz 10 kg	0,20
10–20 kg	0,26
20–30 kg	0,39
30–50 kg	0,52
50–85 kg	0,72
85–110 kg	0,85
Virs 110 kg	1,30

Papildprasības cūku ganāmpulkiem, uz kuriem attiecas 3. līmenis

Ar pakaišiem klāta atpūtas platība

1) Visām cūkām atpūtas platībā kā pakaišus nodrošina salmus. Salmus nodrošina katru dienu, un tie ir pastāvīgi pieejami pietiekamā daudzumā. Salmus var arī izmantot kā rakņāšanas un vides uzlabošanas materiālu.

Sivēnmātes un jauncūkas

2) Sivēnmātes un jauncūkas ir nepiesietas grupās, sk. pamatprasības Nr. 5 un 7. Nepiesietās grupas var turēt vai nu ārpus telpām, nodrošinot piekļuvi būdām, vai brīvās turēšanas novietnē.

3) Piecu dienu laikā pirms paredzamās atnešanās sivēnmātes un jauncūkas ievieto āra mājās. Sivēnmātes tur ārā vismaz līdz jauno sivēnu atšķiršanai.

Sivēni un kaujamās cūkas

4) Sivēnus un kaujamās cūkas var izmitināt ārpus telpām ar piekļuvi mājām vai iekštelpās aizgaldos ar pakaišu atpūtas vietām un brīvu piekļuvi āra teritorijai. Ja cūkas tur iekštelpās, tām vismaz nodrošina piekļuvi brīvi pieejamai kopējai platībai, atpūtas platībai un āra platībai, kā norādīts 2. tabulā.

2. tabula.

Vidējais cūkas svars	Kopējā platība uz vienu cūku m ²	Atpūtas zona vienai cūkai m ² (vismaz)	Āra platība vienai cūkai m ² (vismaz)
No atšķiršanas līdz 25 kg	0,40	0,18	0,17
25–35 kg	0,52	0,24	0,22
35–45 kg	0,60	0,28	0,25
45–55 kg	0,72	0,33	0,30
55–65 kg	0,82	0,38	0,34
65–75 kg	0,90	0,41	0,38
75–85 kg	1,00	0,46	0,42
85–95 kg	1,10	0,50	0,46
95–110 kg	1,20	0,55	0,50
Virs 110 kg	1,30	0,60	0,54

- Laikposmā no atšķiršanas līdz 25 kg pakaišu atpūtas zonu var pielāgot cūku lielumam, lai radītu cūkām ideālu vidi, ievērojot vismaz 0,18 m² platību uz vienu cūku, kuras svars ir 25 kg.

- Cūkām, kas sver līdz 40 kg, āra platībai jābūt vismaz 10 m². Citām cūkām āra platībai jābūt vismaz 20 m².

Dzīvnieku labturības marķējuma prasības broileru saimēm
Pamatprasības broileru saimēm, uz kurām attiecas 1. līmenis

Šķirne

1) Visiem broileriem ir jābūt lēnas augšanas celmam.

Saimes blīvums

2) Vidējais ganāmpulka blīvums trīs secīgās saimēs nepārsniedz 38 kg dzīvsvara uz vienu m² izmantojamās platības. Ganāmpulka blīvums atsevišķā saimniecībā nekad nedrīkst pārsniegt 39 kg dzīvsvara uz vienu m² izmantojamās platības.

Mirstība

3) Kopējā mirstība ir bijusi mazāka par 1 %, pieskaitot 0,06 %, kas reizināts ar ganāmpulka vecumu kaušanas brīdī, pēdējo septiņu secīgi pārbaudīto saimju saimēs no attiecīgās mājas.

Daļējā nokaušana

4) Nedrīkst veikt daļēju nokaušanu, lai izvairītos no maksimālā atļautā saimes blīvuma pārsniegšanas.

Kāju spilventiņu bojājumi

5) Kāju spilventiņu bojājumu monitoringa programmas rezultāts ganāmpulkā var būt ne vairāk kā divos gadījumos 41–80, bet ne 81 vai lielāks, sk. 24. iedaļas 1. punkta 3) apakšpunktu.

Transportēšana uz kaušanas vietu

6) Pārvadāšanas laiks līdz nokaušanai nedrīkst pārsniegt sešas stundas (izņemot sagūstīšanu, iekraušanu un izkraušanu).

Papildu prasības broileru saimēm, uz kurām attiecas 2. līmenis

Vides bagātināšana

1) Broileriem nodrošina rupjo lopbarību vai cita veida vides bagātinātājus. Vides bagātinātāji ir pastāvīgi pieejami nepieciešamajā daudzumā.

Saimes blīvums

2a) Ja audzē tikai iekštelpās, vidējais ganāmpulka blīvums trīs secīgos ganāmpulkos nedrīkst pārsniegt 32 kg dzīvsvara uz vienu m² izmantojamās platības. Ganāmpulka blīvums atsevišķā saimniecībā nekad nedrīkst pārsniegt 33 kg dzīvsvara uz vienu m² izmantojamās platības.

2b) Saimniecībās, kurās broileriem ir piekļuve lievenim vai āra platībai (sk. 4. punktu), vidējais saimes blīvums telpās trīs saimēm pēc kārtas nedrīkst pārsniegt 38 kg dzīvsvara uz m². Ganāmpulka blīvums atsevišķā saimniecībā nekad nedrīkst pārsniegt 39 kg dzīvsvara uz vienu m² izmantojamās platības.

Lievenis nav iekļauts telpu platībā.

Lieveni un āra platības

4) Ja ir piekļuve verandai vai āra zonai, sk. 2. punkta b) apakšpunktu, tās veido vismaz 15 % no iekštelpu platības. Pēdējo 10–12 audzēšanas dienu laikā dienasgaismas stundās ir pastāvīga piekļuve lievenim vai āra platībai. Tomēr cāļi drīkst būt telpās bez piekļuves lievenim vai āra platībai, ja laikapstākļi varētu kaitēt dzīvnieku veselībai vai labturībai vai ja izceļas lauksaimniecības dzīvnieku infekcijas slimība, vai arī ir aizdomas par šādu slimības uzliesmojumu un iestādes pieprasa ieslēgt putnus telpās.

Telpu mikroklimats

5) Iekštelpu klimatam jāatbilst prasībām, kas attiecas uz tādu broileru audzēšanu, kuru dzīvsvars pārsniedz 33 kg uz izmantojamās platības m², sk. Rīkojumu par minimālajām dzīvnieku labturības prasībām broileru turēšanai, inkubējamo olu ražošanai broileru audzēšanai un broileru audzēšanas apmācību.

Papildu prasības broileru saimēm, uz kurām attiecas 3. līmenis

Vides bagātināšana

1) Broileriem nodrošina rupjo lopbarību un cita veida vides bagātinātājus. Rupjā lopbarība un citi vides bagātinātāju veidi ir pastāvīgi pieejami nepieciešamajā daudzumā.

Saimes blīvums

2) Vidējais ganāmpulka blīvums trīs secīgās saimēs nepārsniedz 27,5 kg dzīvsvara uz vienu m² izmantojamās platības. Ganāmpulka blīvums atsevišķā saimniecībā nekad nedrīkst pārsniegt 28,5 kg dzīvsvara uz vienu m² izmantojamās platības.

Āra platība

4) Āra platības ir vismaz 1 m² uz broileri. Vismaz 25 % no minimālās platības, kas vajadzīga āra platībām, sedz veģetācija, no kuriem vismaz 18 procentpunktus stāda ar krūmiem un/vai kokiem un vismaz 7 procentpunktus ar zemes segumu. No mājas līdz pirmajiem krūmiem un/vai kokiem jābūt ne vairāk kā 15 m attālumam. Starp krūmiem un/vai kokiem teritorijas iestādītajā daļā jābūt ne vairāk kā 15 m. Kā minimums veģetācijas prasībai jābūt izpildītai ārpustelpu zonā, kas atrodas vistuvāk caurumiem.

3. pielikums

Dzīvnieku labturības marķējuma prasības liellopu ganāmpulkiem Pamatprasības liellopu ganāmpulkiem, uz kuriem attiecas 1. līmenis

Teļu nogalināšana

1) Teļus nenogalina, izņemot slimību vai dzīvnieku labturības problēmu dēļ.

Rupjā lopbarība

2) Liellopiem, kas vecāki par divām nedēļām, ir brīvi pieejama kvalitatīva rupjā lopbarība vismaz 20 stundas diennaktī. Pakaiši nav uzskatāmi par rupjo lopbarību.

Sāpju mazināšana

3) Attiecīgām slimībām, kurām nepieciešama ārstēšana, jālieto pretsāpju līdzekļi. Lai noņemtu ragus, jālieto ilgstošākas iedarbības pretsāpju līdzekļi.

Rīcības plāns attiecībā uz mirstību ganāmpulkā

4) Ganāmpulka īpašnieks rakstiski sagatavo un ievēro rīcības plānu, lai nodrošinātu zemu ganāmpulkā esošo dzīvnieku mirstību. Ganāmpulka īpašnieks atjaunina rīcības plānu divreiz gadā. Rīcības plāns ietilpst pašuzraudzības programmā.

Šajā nolūkā reģistrē vismaz šādus datus:

- i. Govju dzīves ilgums.
- ii. Govju izbrāķēšanas iemesli

Ganāmpulka mirstības robežvērtības

(5. līdz 9. punkta noteikumus piemēro tikai no 2028. gada 1. janvāra)

5) Reģistrējoties dzīvnieku labturības marķējumam, vidējā mirstība ganāmpulkā nedrīkst būt lielāka par 8,0 % govīm un 10,0 % teļiem pēdējo 24 mēnešu laikā līdz reģistrācijas brīdim.

6) Lai ganāmpulks saglabātu atļauju ražot ar dzīvnieku labturības marķējumu, mirstībai ganāmpulkā pēdējo 24 mēnešu laikā jebkurā laikā ir jābūt ne vairāk kā 8,0 % govju un 10,0 % teļu.

7) Mirstības koeficientu aprēķina no ierakstiem CHR kā vidējo rādītāju pēdējo 24 mēnešu laikā saskaņā ar 4. pielikumā izklāstītajiem principiem.

8) Piena ganāmpulki, kas ražo teļus ar dzīvnieku labturības marķējumu, bet kas citādi neražo ar marķējumu, ir atbrīvoti no prasības par mirstības robežvērtībām ganāmpulkā.

9) Uz ganāmpulkiem, kuros ir mazāk nekā 20 govju ar teļiem, neattiecas prasība par mirstības ierobežojumiem ganāmpulkā.

Transportēšana uz kaušanas vietu

10) Pārvadāšanas laiks līdz nokaušanai nedrīkst pārsniegt astoņas stundas.

Barošana ar pienu

11) Pirmajās astoņās nedēļās teļiem vismaz divreiz dienā nodrošina tādu piena vai piena aizstājēja daudzumu, kas atbilst to fizioloģiskajām prasībām. Piena barošanas perioda pēdējā nedēļā ir atļauts atšķirt no piena.

Mājokļi

12) Teļus nedrīkst piesiet. Tomēr tos var piesiet uz laiku, kas nepārsniedz vienu stundu, kamēr tos baro vai ja dzīvniekus nepieciešams piesiet uz īsu laiku pārbaužu veikšanai, slimību ārstēšanai, profilaktiskai ārstēšanai u. c. vai saistībā ar slaukšanu.

13) Nav atļauts izmitināt liellopus uz pilnībā režgotām grīdām.

14) Gulēšanai paredzētajai platībai ir jābūt sausai, ērtai un tīrai.

15) Teļus nedrīkst turēt atsevišķā aplokā līdz septiņu dienu vecumam.

16) Teļiem un jauniem dzīvniekiem, kas izmitināti kabīņu novietnēs, jābūt vismaz vienai kabīnei katram dzīvniekam.

17) Teļus un jaunus dzīvniekus, kas ir pārsnieguši septiņu gadu vecumu, izmitina grupās, kurās ir pēc vecuma un svara līdzīgi dzīvnieki, ja vien tos netur kopā ar māti vai zīdītājteni. Teļus un jaunus dzīvniekus, kuriem slimības vai sliktā stāvokļa dēļ vairs nav vecumam atbilstoša ķermeņa svara, izmitina tā, lai pēc iespējas labāk apmierinātu viņu vajadzības.

Platības prasības

18) Grupas novietnēs (kurās mitinās trīs vai vairāk dzīvnieku) ar salmiem visā aizgaldā, brīvā grīdas platība vienam dzīvniekam ir vismaz:

a) 1,8 m² dzīvniekiem no 60 līdz 100 kg dzīvsvara;

b) 2,2 m² dzīvniekiem no 100 līdz 150 kg dzīvsvara;

c) 2,6 m² dzīvniekiem no 150 līdz 200 kg dzīvsvara;

d) 3,2 m² dzīvniekiem no 200 līdz 300 kg dzīvsvara;

e) 3,8 m² dzīvniekiem no 300 līdz 400 kg dzīvsvara;

f) 4,4 m² dzīvniekiem no 400 līdz 500 kg dzīvsvara;

g) 5,0 m² dzīvniekiem, kuru dzīvsvars pārsniedz 500 kg, bet ne mazāk par 1,0 m² uz 100 kg dzīvniekiem, kuru dzīvsvars pārsniedz 540 kg.

19) Attiecībā uz grupu novietnēm (kurās mitinās trīs vai vairāk dzīvnieki) grupas apmešanās vietā no salmiem brīvās barības platības katram dzīvniekam ir jābūt vismaz:

a) 2,7 m² dzīvniekiem no 150 līdz 200 kg dzīvsvara;

b) 3,4 m² dzīvniekiem no 200 līdz 300 kg dzīvsvara;

c) 4,2 m² dzīvniekiem no 300 līdz 400 kg dzīvsvara;

d) 4,8 m² dzīvniekiem no 400 līdz 500 kg dzīvsvara;

e) 5,4 m² dzīvniekiem, kuru dzīvsvars pārsniedz 500 kg, bet ne mazāk par 1,0 m² uz 100 kg dzīvniekiem, kuru dzīvsvars pārsniedz 540 kg.

Papildu prasības attiecībā uz 2. līmeņa liellopu ganāmpulkiem

Barošana ar pienu

1) Pirmajās 10 nedēļās teļiem vismaz divreiz dienā nodrošina tādu piena vai piena aizstājēja daudzumu, kas atbilst to fizioloģiskajām prasībām. Piena barošanas perioda pēdējā nedēļā ir atļauts atšķirt no piena.

Mājokļi

2) Guļvietai ir jābūt sausai, ērtai, tīrai un ar pakaišiem.

3) Teļi, kas jaunāki par četriem mēnešiem, jāizmitina labi pakaišotās atpūtas vietās.

4) Teļus, kas jaunāki par četriem mēnešiem, nedrīkst izmitināt kabīnēs.

Platības prasības

5) Grupas novietnes gadījumā (trīs vai vairāk dzīvnieku kopā) grupas apmešanās laikā katra dzīvnieka brīvajai grīdas platībai jābūt vismaz:

a) 2,4 m² dzīvniekiem no 100 līdz 150 kg dzīvsvara;

b) 2,8 m² dzīvniekiem no 150 līdz 200 kg dzīvsvara;

c) 3,4 m² dzīvniekiem no 200 līdz 300 kg dzīvsvara;

d) 4,2 m² dzīvniekiem no 300 līdz 400 kg dzīvsvara;

e) 4,8 m² dzīvniekiem no 400 līdz 500 kg dzīvsvara;

f) 5,4 m² dzīvniekiem, kuru dzīvsvars pārsniedz 500 kg, bet ne mazāk par 1,0 m² uz 100 kg dzīvniekiem, kuru dzīvsvars pārsniedz 540 kg.

6) Kopējā platība, kurā govīs tiek turētas stallī starp slaukšanu, ir vismaz 6,0 m² uz vienu slaucamo govī.

Pieeja āra platībām un ganībām

7) Teļiem, kas vecāki par četriem mēnešiem un kas nav audzēti kaušanai un kas nav reģistrēti kā kaujamie teļi Centrālajā lauksaimniecības reģistrā (CHR), ja teļu fizioloģiskā uzbūve un laika apstākļi to ļauj, laika posmā no 1. maija līdz 1. septembrim ir piekļuve āra teritorijām.

8) Teles, kas vecākas par sešiem mēnešiem un netiek audzētas kaušanai, un kuras nav reģistrētas kā kaušanai paredzētas teles Centrālajā lauksaimniecības reģistrā (CHR), laikposmā no 1. maija līdz 1. novembrim (vasaras periodā) var piekļūt āra platībām. Tomēr atsevišķus dzīvniekus var īsu laiku turēt novietnēs saistībā ar apsēklošanu, apkopšanu, piegādi kaušanai vai ja dzīvnieks ir jāpārbauda vai jāārstē veterināru iemeslu dēļ.

9) Govīm jābūt pieejamām ganībām vismaz 150 dienas no 1. aprīļa līdz 1. novembrim (vasaras periodā). Tomēr atsevišķus dzīvniekus var īsu laiku turēt novietnēs saistībā ar apkopšanu, nožāvēšanu, piegādi kaušanai vai ja dzīvnieks ir jāpārbauda vai jāārstē veterināru iemeslu dēļ.

Papildu prasības attiecībā uz 3. līmeņa liellopu ganāmpulkiem

Govs un teļa kopā turēšanas ilgums pēc atnešanās

1) Govi un teļu tur kopā pirmās 24 stundas pēc atnešanās.

Barošana ar pienu

2) Pirmajās 12 nedēļās teļiem vismaz divreiz dienā nodrošina tādu piena vai piena aizstājēja daudzumu, kas atbilst to fizioloģiskajām prasībām. Piena piešķiršanu veic ar teļu pašbarošanas vai tesmeņa starpniecību. Piena barošanas perioda pēdējā nedēļā ir atļauts atšķirt no piena.

Platības prasības

3) Kopējā steliņa platība, kurā atrodas govīs starp slaukšanas reizēm, ir vismaz 6,6 m² uz vienu piena govī nelielu šķirņu gadījumā un 8,0 m² lielu šķirņu gadījumā. Tomēr 2,0 m² no minētās platības var būt āra platības, kas pieejamas pastaigām.

4) Grupas novietnē (trīs vai vairāk dzīvnieku kopā) brīvajai grīdas platībai katram dzīvniekam jābūt vismaz:

- a) 2,5 m² dzīvniekiem no 100 līdz 150 kg dzīvsvara;
- b) 3,0 m² dzīvniekiem no 150 līdz 200 kg dzīvsvara;
- c) 4,0 m² dzīvniekiem no 200 līdz 300 kg dzīvsvara;
- d) 4,2 m² dzīvniekiem no 300 līdz 350 kg dzīvsvara;
- e) 5,0 m² dzīvniekiem no 350 līdz 500 kg dzīvsvara.

Pieeja āra platībām un ganībām

5) Liellopiem, kas vecāki par četriem mēnešiem, laikposmā no 1. maija līdz 1. novembrim (vasaras sezona) ir piekļuve ganībām, ievērojot šādus izņēmumus:

- a) atsevišķus dzīvniekus var turēt novietnēs īsu laiku saistībā ar apsēklošanu, apkopšanu, nogādāšanu kaušanai vai ja dzīvnieks ir jāpārbauda vai jāārstē veterināru iemeslu dēļ.
- b) ne vairāk kā 3 mēnešus pirms nokaušanas liellopus (mātītes, kas vecākas par 9 mēnešiem, mātītes, kas vecākas par 24 mēnešiem, ja tās nav atnesušās, un atnesušās mātītes) ir atļauts nobarot novietnēs.
- c) teļi, kas vecāki par 4 mēnešiem, laikposmā no 1. maija līdz 1. septembrim var ganīties, ja to ļauj teļa fizioloģiskais stāvoklis un laikapstākļi.
- d) buļļi, kas vecāki par 12 mēnešiem, ja tiem visu gadu ir pieejama āra zona (piemēram, brīvdabas skrējiens).

Liellopu ganāmpulku mirstības aprēķināšanas principi

1. Govju mirstību aprēķina, pēdējo 12 mēnešu laikā mirušo govju skaitu dalot ar ganāmpulka dzīvnieku skaitu dienā pēdējo 12 mēnešu laikā, t. i., saskaņā ar šādu formulu:

$$\text{mirstība} = (\text{nāves gadījumu skaits gadā/dzīvnieku dienu skaits gadā}) * 365 * 100$$

2. Teļu mirstību aprēķina pēc šādas formulas:

$$D\delta delighed_{1-180} = 100 * \left(1 - \prod_{i=1}^{180} \left(1 - \frac{D_i}{F_{1,2,4,9} + I_{1,2}[\leq 180] - D^{i-1} - C_{7,16,17}^{i-1} - F_9[i > 1]} \right) \right)$$

Dødelighed	Mirstība
------------	----------

kur

D_i : nāves gadījumu skaits i dienā.

$F_{1,2,4,9}$: dzīvi dzimušo skaits 180 dienu periodā.

$I_{1,2}[1]$: to teļu skaitu, kas nogalināti kā zīdaiņi, vispirms atskaita no dienas $i=2$.

D_{i-1} : nāves gadījumu summa līdz dienai $i-1$ (ieskaitot).

$C_{7,16,17}$: no ganāmpulka izņemto teļu summa līdz dienai $i-1$ (ieskaitot).

$F_9[i > 1]$: to teļu skaitu, kas nogalināti kā zīdaiņi, vispirms atskaita no dienas $i=2$.

I : reizinātājs pi norāda produktu reizināšanu no 1 līdz 180.

Mirusos teļus salīdzina ar dzīviem teļiem ganāmpulkā. Dzīvus teļus aprēķina kā divus komponentus: dzīvu dzimšanu ganāmpulkā, kā arī teļus, kas ievietoti ganāmpulkā 180 dzīvu dienu laikā, atskaitot teļus, kas miruši, nogalināti kā zīdaiņi vai izņemti no ganāmpulka pirms 180 dzīves dienām. Lai nodrošinātu pilnīgas zināšanas par visu teļu likteni līdz 180 dienu vecumam, mirstību aprēķina tikai 180 dienas pēc aprēķina perioda pēdējās dienas. Izdzīvošanas koeficientu iegūst, reizinot 180 frakcijas katram ganāmpulkam katrā aprēķina periodā. Mirstības rādītāju iegūst, no 1. atņemot izdzīvošanas rādītāju.

Dzīvi dzimušo skaitu skaita, izmantojot dzimšanas statusa kodus 1, 2, 4 un 9 = dzīvi dzimušie ganāmpulkā.

Cenzētos teļus, t. i., no ganāmpulka izņemtos teļus, uzskaita ar kodiem 7 = nokauti, 16 = produkcija un 17 = eksports.

Logotipi "Uzlabota dzīvnieku labturība"

Logotipi dzīvnieku labturības marķējuma trīs līmeņiem

1. līmenis:

2. līmenis:

3. līmenis:

Bedre Dyrevelfærd	Labāka dzīvnieku labturība
--------------------------	-----------------------------------

¹⁾ Par šo rīkojuma projektu ir paziņots saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/1535, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (kodificētā versija).